

Sulat si Paul si me' a'a Epesusin

Pahāti sabab sulat si Paul si me' a'a Epesusin

Puweblo Epesusin la'i si Asiya Diki'. Puweblo Epesusin masaley hadje te'ed duk ekka a'a patenna' la'i. Bantu puweblo miya'an sabab dayahan me' a'ahin duk ekka bayu'-bayu'an pagadjak-adjakde, duk sabab tuhan-tuhan dende sinumbaden inēnan Artemis. Tellun tahun si Paul la'i si puweblo miya'an magusihat sabab Isa Almasi. Ekka a'a makakale si usihatnen. Niya' isab me' hinangan maka'ulali' tahinang si Paul la'i duk ekka kahagad pu si Isa la'i. Puwas tellun tahun tahala' si Paul duk palanjal iye pī si me' kalahatan seddili.

Sulat inin duma'in hadja para si me' masandel pu si Isa si Epesusin saguwa' para si me' sinduwe si me' lahat matapitin du isab. Sinulat inin we' si Paul sābune dem kalabusu si puweblo Roma.

Tu'u dem sulat inin inaka dahu' we' si Paul we' kēmon me' masandel pu si Isa Almasihin pinagdambuwa' ne, ubus bu inakahan isab siye we' ne bang sa'ingge subey kawul-pi'ilden duk bang sa'ingge panganda'agde nakura' seyitanin.

¹ Sulat inin amban aku, si Paul, pinasampay piyu si ka'am me' a'a Tuhan lu'u si lahat Epesusin, me' mapateteg pu si Isa Almasihin. Amban baya' Tuhan hangkan ku inin kawakilan we' Isa Almasi magmahalayak aka-aka mahāp amban iyehin.

² Karayaw luwal ka'am ipat Samaten bi Tuhanin duk Panuhutanten bi Isa Almasi. Karayaw isab pasanyangde dem ateybin.

Pudjite bi Tuhanin sabab tahinangne si kitehin bi

³ Pudjite bi Tuhanin, Sama Isa Almasi, Panuhutanten bi. Pegge' magdambuwa' ne kite bi duk Isa Almasi, iledjiki'an kite bi we' Tuhanin. Pinangurung we' ne si kite bi kēmon bayu'-bayu'an kahāpan amban surga', kahāpan ga'i usa' salama-lama. ⁴ Ga' pe dunyahin pinapanjari, andang ne kite bi tapene' we' ne hinangne me' a'ane sabab magdambuwa' kite bi duk Isa Almasi. Hangkan kite bi pene'ne, supaya kite bi sutsi duk ga' ne niya' tamak-tamakte bi si pagmatahanne.

⁵ Hawal lasane si kitehin bi, andang ne tapikil we' Tuhanin we' hinangne kite bi me' anakne sabab bakas tahinang Isa Almasihin. Inin asal kasinnahannen duk kinabaya'anne hininangin.

⁶ Pudjite bi Tuhanin sabab lasane duk ase'ne mangga'i takila-kilahin, iye lasane duk ase'ne pinangurungne si kitehin bi sabab tahinang Isa Almasi, Anakne kinalasahannen. ⁷ Sabab kamatey Almasihin pinaluwas ne kite bi, hātinen inampun ne we' Tuhanin me' duseten bi. Asal hadje hep te'ed lasa duk ase' Tuhanin si kite bi!

⁸ Pangurungne si kite bi kēmon kata'u duk pamikil duk ⁹ pinakita'u ne we' ne si kite bi ginara'ne andangin. Ga' inin niya' ngata'uhanne matu'uhin. Duk andang tapikilne we' Almasi manumanan kēmon kinabaya'anne hininangin. ¹⁰ Kabaya'an

Tuhanin hep we' bang ta'abut waktu pangeddew-nen pinagdambuwa' ne kēmon pinapanjarinen, kēmon mala'i si surga'in duk kēmon matu'u si dun-yahin, duk Almasi magbaya' si siyehin kēmon.

¹¹ Kēmon hininang Tuhanin hininang we' ne pegge' inin kinabaya'annen duk inin ginara'nen. Ubus, pegge' iye ginara'nen, tapene' kami we' ne manjari me' a'ane pegge' magdambuwa' ne kami duk Almasi. Inin ginara'nen kemuwe tagna' awwalley pe. ¹² Kami madehellu-dehellu mangase-ngase pu Almasihin. Iye jānnen hangkan kami tapene', supaya pudji kami lasa duk ase' Tuhanin.

¹³ Duk ka'am manjari a'a Tuhanin isab sakali' takalebi lapal mabennalin, hāтинен aka-aka mahāp sabab katimbulanbin. Sandel ka'am pu si Almasi duk pinapiyu isab we' Tuhanin si ka'am Niyawa Sutsi pananggupnen, tanda' we' suku' si iye ne te'ed ka'am. ¹⁴ Niyawa Sutsi pinangurungne si kitehin bi, tanda' we' asal tasangkate bi du si pasōngan kēmon pananggup Tuhan si me' a'anen, duk kabugtu'ante bi ne we' ka'ujudannen luhaya te'ed kite bi. Pudjite bi lasa duk ase' Tuhanin.

Pangampun si Paulin

¹⁵ Iye hep inin sababnen hangkan kemuwe takaleku we' sandel ne ka'am si Panuhutan kami-hin si Isa, duk we' malasa ka'am si kēmon me' a'a Tuhanin, ¹⁶ ga'i ku padeheng magsukul si Tuhan sababbi. Bang ku ngampun, luwal du isab ka'am tabangkilku. ¹⁷ Duk māku-māku ku si Tuhan,

Sama Panuhutanten bi Isa Almasi, Tuhan mapata' pinudjihin. Māku-māku ku karayaw pangu-rungne ka'am Niyawa Sutsihin, iye mangurungan kata'u si ka'amin duk pakata'une du si ka'am pasal Tuhanin supaya pasōng Tuhanin kata'uhanbi. ¹⁸ Duk pāku-pākuku isab karayaw pinakellum akkalbin supaya tahātibi te'ed bang ine inase-asebi amban iyehin pegge' tapene' ka'am we' ne dina'ak nuhut iye. Duk supaya isab tahātibi bang sa'ingge kahāp me' bayu'-bayu'an pananggupne pinangurung si me' a'anen, ¹⁹ duk supaya isab tahātibi bang sa'ingge hadje balakatnen si kite bi me' masandel si iyehin. Iye du isab inin balakat ginunanen ²⁰ sakali pinakellum we' ne balik Isa Almasi amban kamateynen duk pinatingkolo' iye we' ne si kanawanne, lugal mabangsahanin la'i si surga'. ²¹ Pinalangkew Almasi we' Tuhanin. Langkew pe iye amban kēmon magbaya'in duk sasuku taga kapatut duk balakatin. Langkew gellalnen amban kēmon bakas ginellalin, duma'in hadja si dunya inin saguwa' sampay si ahilat. ²² Dina'ak Almasi we' Tuhanin magbaya' si kēmon-kēmonin. Duk iye tapene' Tuhan magnakura' si kēmon me' masandel si iyehin. ²³ Isa Almasi dalil kōkin duk kēmon me' masandel si iyehin dalil barannen. Tipun la'i si siye kēmon addat duk pikilan Almasihin. Duk antag-antag si dunya duk si surga' la'i iye.

2

Puwasan Tuhanin duseten sabab tahinang Almasihin

¹ Na, ka'am matu'uhin ga' niya' umulbi ba'ahu amban Tuhan; kuwe' ka'am dalil a'a matey sabab hinanganbi mala'atin duk me' dusehin. ² Masa miya'an addatbin kuwe' addat me' a'a mangga'i manuhut Tuhanin. Iye tinuhutbin nakura' seyitanin. Iye hep magbaya' si me' a'a ga'i takite diyata' mahawanin duk kuwe'itu iye isab magbaya' si me' a'a mangga'i manuhut Tuhanin. ³ Kite bi kēmon kuwe' siyehin du matu'uhin pegge' luwal hinangte bi ine-ine kinabaya'anten bisan kata'uhante we' la'at miya'an. Ine-ine kinabaya'an baranten duk ine-ine kasinnahan ateyten, iye miya'an luwal hininangten ne pa'in. Hangkan hep kite bi kuwe' me' sinduwehin pagmulka'an we' Tuhanin pegge' iye miya'an matalep si kitehin bi.

⁴ Saguwa' bisan kite bi kuwe' miya'an, hadje te'ed ase' Tuhan si me' manusiya'in duk malasa te'ed iye si kite bi, ⁵ hangkan bisan kite bi kuwe' a'a matey sabab me' hinangante bi mala'atin, pinakellum kite bi we' ne patuhut pu Almasi. Timbul ka'am sabab lasane duk ase'ne si ka'amin. ⁶ Duk pegge' magdambuwa' kite duk Almasi, pinakellum isab kite we' Tuhanin patuhut pu Almasi duk pinatuhut isab kite si iye magbaya' la'i si surga'. ⁷ Hininang inin we' Tuhanin, supaya tapakitehanne salama-lama we' ga'i te'ed takila-kila lasane duk ase'ne si kitehin sabab bakas tahi-nang Isa Almasihin. ⁸ Pegge' sabab lasa duk ase' Tuhanin hep hangkan ka'am timbul pagsandel ne ka'am pu si Almasi. Duma'in sabab hinanganbin hangkan ka'am timbul, saguwa' lasa-lasahan

Tuhan inin si ka'am. ⁹ Ga'i ka'am makapagabbu, pegge' duma'in hangkan ka'am timbul sabab hinanganbi mahāpin. ¹⁰ Pegge' bina'ahuhan kite we' Tuhanin sakali' kite magdambuwa' duk Almasi supaya tahinangte me' hinangan mahāp ginara'ne si kite andangin.

Magdambuwa' duk Almasi

¹¹ Na, essebun bi bang sa'ingge ka'am matu'uhin. Duma'in ka'am Yahudi duk inudji' ka'am we' me' Yahudihin pegge' ga'i ka'am magislam bu siye magislam. Saguwa' addatde miya'an hininang we' manusiya' si barande du hadja. ¹² Matu'uhin asal tala te'ed ka'am amban Almasi. Duk ga' ka'am sakup si me' tubu' Isra'ilin, me' a'a tapene' we' Tuhanin. Ga' isab ka'am sakup si me' janji' Tuhan si me' a'enen. Ellum ka'am tu'u si dunya inin saguwa' ga' niya' ase-asebi tabang amban Tuhan bu labi pe, ga'i bisan kata'uhanbi bang sine Tuhanin. ¹³ Saguwa' kuwe'itu magdambuwa' ne ka'am duk Isa Almasi; bisan ka'am bakas tala amban iye matu'uhin, tabo'o ne ka'am kuwe'itu patapit si Tuhan pegge' matey Almasi pamuwasne me' dusebin. ¹⁴ Inurungan kasanyangan kite bi pegge' pinaghāp kite bi we' Almasi; kami me' Yahudihin duk ka'am me' duma'in Yahudihin, inānan we' ne pagkuntaraten bi kuwe' dalil ilarak we' ne dinding si elletten bi. ¹⁵ Sabab kamateyne diyata' olomin, inānan ne we' ne kapatut sara' me' Yahudihin sampay panganda'akannen. Inānan miya'an we' ne supaya kami me' Yahudihin duk ka'am me'

duma'in Yahudihin magdambuwa' atey ne, sali'-sali' sandel si iye duk pinaghāp ne kite bi. ¹⁶ Sabab kamateyne diyata' olomin, pinaghāp ne we' Almasi Yahudihin duk дума'in Yahudihin, duk ga'i ne siye magbanta duk pinagdambuwa' ne siye we' ne. Damikkiyan sabab kamateynen maghāp kite bi duk Tuhanin. ¹⁷ Hangkan pitu Almasi magaka we' makajari kite bi kēmon maghāp duk Tuhanin. Inakahan ka'am me' дума'in Yahudihin, me' matala amban Tuhanin, duk kami me' Yahudihin isab, me' matapit si Tuhanin. ¹⁸ Kēmon kite bi, Yahudi duk дума'in Yahudi, sali'-sali' kite bi tabangan Niyawa Tuhanin supaya kite bi tapī si Samate bi Tuhanin palabey amban Almasi.

¹⁹ Na, hangkan hep ka'am me' дума'in Yahudihin, дума'in ne ka'am me' a'a liyu-liyu saguwa' me' a'a Tuhanin ne ka'am magtuhut duk me' a'ane tagna'in duk sakup ne ka'am si me' anak Tuhanin. ²⁰ Kēmon kite bi dalil luma'. Si Isa Almasi batu panenggehan luma'in. Olom luma'in me' kawakilanin duk me' kanabihanin. ²¹ Dalil pinagtoket ne pa'in we' Almasi me' panyap luma'in duk ngahadje luma'in sampay ujudnen manjari langgal pata' patenna'an Tuhanin. ²² Na, ka'am isab, pegge' magdambuwa' ne ka'am duk Almasi, kuwe' dalil panyap luma'ka'am magtuhut duk me' sinduwihin duk pinagtoket ka'am sampay ujud manjari ka'am luma' Tuhanin duk lu'u patenna' Niyawa Tuhanin si ka'am.

Maghinang si Paul si me' a'a дума'in Yahudi

¹ Iye hep inin sababnen hangkan ku māku-māku si Tuhan para si ka'am. Tiya' ku kinalabusu sabab pagmahalayakku si ka'am me' дума'in Yahudihin pasal Isa Almasi. ² Bakas takalebi du we' pegge' malasa duk ma'ase' Tuhanin, niya' hinang pinangandel we' ne si aku duk hinang inin para si kahāpanbi du. ³ Ginara' Tuhanin, ga' niya' bakas ngata'uhanne matu'uhin saguwa' pinakita'u inin we' ne si aku. Bakas akahante ka'am kuwe'ahat sabab inin tu'u si sulat inin ⁴ duk bang batsabi, tahātibi du isab bakas pinakita'u si aku sabab Almasihin. ⁵ Ga' inin pinakita'u we' Tuhanin si me' manusiya' awwalley. Saguwa' kuwe'itu pinakita'u ne we' Niyawa Tuhanin si me' kawak-ilannen duk si me' a'a magpalata' bissānen. ⁶ Iye inin ginara' Tuhan pinakita'une si kamihin, we' ka'am me' дума'in Yahudihin, sumakup ne ka'am si kami me' Yahudihin iledjiki'an we' Tuhanin duk sakup ne ka'am si baran Almasihin, hātinen si me' masandel si iyehin. Duk kēmon sanggup Tuhanin suku' si ka'am isab pegge' kinahagad we' bi aka-aka mahāpin.

⁷ Sabab ase' duk balakat Tuhanin pinasuku'an ku hinang we' Tuhanin dina'ak minahalayak aka-aka mahāp inin. ⁸ Amban kēmon me' a'a suku' si Tuhanin, aku tamanan madiyahawa' paga'anen. Saguwa' aku pe tapene' Tuhanin dina'ak piyu si me' дума'in Yahudihin, ngakahan siye sabab me' ledjiki' ga'i takila-kila pinangurungne si kitehin bi kēmon sabab Almasi. ⁹ Duk Tuhan magpapanjari kēmon-kēmonin, dina'ak ku isab we' ne magpahāti

si kēmon a'a bang ine hininangnen supaya magjatu ginara'ne tagna'ley pe te'ed duk ga' bakas pinakita'u we' ne matu'uhin. ¹⁰ Ga' inin pinakita'u we' Tuhanin matu'uhin pegge' kabaya'annen we' kata'uhan du we' me' mala'ikat taga kapatut duk balakatin, we' asal lalem kēmon bayu'-bayu'an kata'u Tuhanin. Kata'uhande inin sababte bi me' masandel pu si Isa Almasihin. ¹¹ Ginara' Tuhan inin andang ne tapikilne tagna' awwalley pe duk magjatu ginara'ne inin sakali' ne pinapitu we' ne Isa Almasi, Panuhutanten bi. ¹² Pegge' magdambuwa' ne kite bi duk Almasi duk pegge' sandel kite bi si iye hangkan bahani ne kite bi duk ga'i kite bi magalang-alang pī si pana'an an Tuhanin. ¹³ Hangkan hep junjungku si ka'am, pa'asigun bi ateybin bisan ku itu' magsandal kabinasahan sabab pagmahalayakku si ka'amin. Kēmon inin para si kahāpanbi du.

Lasa Almasihin

¹⁴ Bang tapikil-pikilku ginara' inin, asal pasujud ku si Samate bi Tuhanin. ¹⁵ Iye mangu-rung umul si kēmon magtewtey-anak si surga' duk si dunyahin. ¹⁶ Pāku-pākuku si Tuhanin, pegge' hadje te'ed lasanen duk ase'nen duk balakatnen, karayaw papagenne te'ed ateybin sabab Niyawanen. ¹⁷ Karayaw isab we' teteg Almasi lu'u dem ateybi sabab sandelbi si iyehin. Pāku-pākuku isab karayaw haget te'ed lasabi si Tuhanin duk si pagkasibin. ¹⁸ Bang haget lasabin, tahātibi te'ed iyan duk kēmon a'a suku' si Tuhanin, tahātide du isab bang sa'ingge hadje lasa Almasi mangga'i takila-kilahin. ¹⁹ To'o asal karayaw kata'uhanbi

bang sa'ingge hadje lasanen - bisan ga'i tahāтите kēmon - supaya tipun lu'u si ka'am kēmon addat duk pikilan Tuhanin.

²⁰ Pudjite bi Tuhanin pegge' sabab balakatne pinapitune dem ateyten bi, mas pasōng pe tahnangnen amban kēmon tapākuten atawa bisan tapikilten. ²¹ Pudjite bi Tuhanin, kēmon kite bi me' masandel pu si Isa Almasihin. Pudjite bi Tuhanin sabab Almasi salama-lama ga' tamanan. Amin.

4

Magsulut-sulut me' tindeg Almasihin

¹ Tiya' ku kinalabusu sabab panuhutku Panuhutanten bi. Junjungku si ka'am, ine-ine hinangbi, subey hinanganbin tewwa' si matahan Tuhan pegge' tapene' ka'am we' ne. ² Subey diyawa' ateybin duk lunuk, duk subey ka'am magpasensiya. Magmahāp ka'am si sawe'bi pamakitebi lasabin. ³ Pagge'esanun bi hinang inin supaya luwal ka'am magsulut-sulut ne pa'in, pegge' pinagdambuwa' ka'am we' Niyawa Tuhanin. ⁴ Kite bi kēmon pinagdambuwa' dalil baran Almasihin. Dambuwa' du barannen. Dambuwa' du isab hadja Niyawa Tuhanin. Damikkiyan dambuwa' du hadja inase-aseten bi kēmon pegge' sali' kite bi tapene' we' Tuhanin. ⁵ Dambuwa' du hadja isab Panuhutanten bi duk dambuwa' pangandelanten bi kēmon, iye si Almasi. Duk dambuwa' du hadja jānnen hangkan kite bi pinandi. ⁶ Dambuwa' du isab hadja Tuhanin duk iye sama me' a'ahin kēmon.

Iye magbaya' si kēmonin. Antag-antag la'i iye duk tu'u isab iye dem ateyte bi kēmon.

⁷ Bisan kite bi magdambuwa' saguwa' dangan-dangan kite bi ka'urungan magseddili-seddili kapandeyan we' Almasi. Urunganne kite tamanan kabaya'annen. ⁸ Pa'in kitabin hep, “Pa'angkatne hap surga'in ekka tabo'one me' pilisu, duk inurungan we' ne me' a'anen kahāpan.”

⁹ Na, bang pina'in we' pa'angkat iye, hātinen we' duwa'i dahu' iye pitu si dunya. ¹⁰ Na, mapitu si dunya inin, iye du isab mapa'angkat balikin pī diyata' si dambiya' langit supaya antag-antag si tibu'ukan alamin la'i du isab iye. ¹¹ Iye du isab “mangurung kahāpan si me' a'anen”. Niya' kawakilan we' ne magmahalayak lapalnen. Niya' isab urunganne kapandeyan magpalata' bissānen. Sinduwehin urunganne kapandeyan ngahumatan me' a'ahin nuhut Almasi. Niya' isab urunganne kapandeyan magusihat duk ngahatul me' masandel pu Almasihin. ¹² Hininang inin we' Almasi supaya tahinang me' masandel si iyehin me' bayu'an hinangde si Tuhanin supaya siye, me' dalil barannen, magasig-inasig du siye duk ngabasag sandelden. ¹³ Ujudnen sali'-sali' ngabasag sandelten bi duk magkasōng pangata'uten bi kēmon sabab Almasi, Anak Tuhanin. Manjari pagen ne sandelte pu Almasihin duk kawul-pi'ilten kuwe' ne kawul-pi'il Almasihin. ¹⁴ Bang pagen ne sandelten, na, pikilanten duma'in ne kuwe' pikilan nakanak mura tapadupang. Ga'i ne kite kahumatan we'

panolo' ine-ine. Duma'in ne kite kuwe' me' a'a sinduwehin, ine-ine panolo' si siye we' me' guru pangakkalin, kahagadde kuwe' dalil patuhut ne hadja siye tungan-tungan siye bo'o goyakin atawa baliyuhin. ¹⁵ Saguwa' kite bi, iye binissāten bi si me' sawe'ten bi sabab tolo' mabennalin hawal lasate bi si siyehin. Manjari pasōng ngabasag sandelte pu Almasihin duk kawul-pi'iltan manjari ne kuwe' kawul-pi'ilnen. Iye hep dalil kōkin ¹⁶ duk kite bi me' masandel si iyehin dalil barannen. Kēmon bayu'an si baranin, iye magbaya' si siyehin kōkin. Kēmon siye magsugpat pahāp-hāp duk pagen siye sabab me' ohat mangantanan siyehin. Bang kēmon bayu'an si baranin dangan-dangan ngahinang-hinang pinasuku' si iyehin, nulig baran miya'an duk ngabasag. Damikkiyan kite bi me' dalil baran Almasihin, bang kite bi maglasa-ilasa duk magtabang-tinabang, ngabasag duk ngapagen sandelten bi.

Bina'ahuhan kawul-pi'ilin bang nuhut pu Almasi

¹⁷ Hangkan hep sessa'ante ka'am pegge' ka'urungan ku kapatut we' Panuhutanten bi. Amey-amey da'a ne tuhutun bi me' addat me' a'a mangga'i manuhut Tuhanin pegge' ga' niya' kagunahan me' pamikilden. ¹⁸ Kuwe' lanab dem pikilanden. Ga' niya' umulde salama-lama amban Tuhan pegge' ga' i kata'uhande Tuhanin duk tuwas ateyden. ¹⁹ Ga' i ne siye iya'. Iye ne hadja luwal tinuhutden me' napsuden duk ba'isan siye duk ga' i siye ngatu kaduhulan.

20 Saguwa' ka'am, duma'in kuwe' miya'an ta'ayabi amban Almasihin. 21 Takalebi sabab iye duk pegge' ka'am me' tindegne katolo'an ka'am tolo' mabennal amban iyehin. 22 Hangkan lebbahanun bi ne me' addatbi matu'uhin. Pegge' me' addatbi iyan ngakkalan ka'am hangkan ūtanbi napsu baranbin duk inin makapagka'at ka'amin. 23 Subey ne te'ed asal bina'ahuhan pagateybin duk pamikilbin. 24 Duk subey addatbin bina'ahuhan duk ne kuwe' addat Tuhanin. Manjari kawul-pi'ilbin bentel ne duk bunsu ne ka'am magduse.

25 Hangkan da'a ne kite bi magdusta'. Subey bissāte bi hadja sasuku mato'ohin si pagkasiten bi, pegge' kēmon kite bi pinagdambuwa' dalil baran Almasihin. 26 Bang ka'am astel, pahatul-hatul ka'am kaw ka'am kapaghinangan la'at hawal astelbin. Da'a bo'ohun bi tuli astelbin. 27 Da'a urunganun bi lugal seyitanin nassat ka'am. 28 A'a panangkewin subey ne padeheng nangkew, saguwa' subey ne iye papages maghinang, supaya niya' ka'ellumanne duk supaya niya' panabangne me' mamiskinin. 29 Da'a ka'am missā la'atan saguwa' bissāhun bi hadja me' bissā mahāpin duk me' bissā maka'asig ateyin duk me' bissā matumewwa'in para si kahāpan me' mapakale si ka'amin. 30 Duk da'a padukkahun bi Niyawa Tuhan Masutsihin. Pegge' Niyawa Tuhan dem ateybin, tanda' pangurung Tuhanin we' ka'am suku' si iye. Duk sabab Niyawa Tuhanin kabugtu'anbi we' niya' ellew si pasōngan pinaluhaya te'ed ka'am we' Tuhanin. 31 Lebbahanun bi ne kēmon peddi' ateybin,

pagastelbin, duk pagamābin. Da'a ne ka'am maggasud. Da'a ne ka'am missā-missāhan sawe'bi. Da'a ne ka'am bunsī si sawe'bi. ³² Saguwa' subey ka'am hāp duk magase'-inase'. Duk subey isab ka'am magampun-inampun, kuwe' Tuhanin inampun ka'am we' ne sabab Isa Almasi.

5

Me' hinangan bentel

¹ Ka'am iyan me' anak Tuhanin kinalasahan te'ed we' ne, hangkan subey tuyu'anbi ilekkat ad-datnen. ² Subey ka'am luwal malasa si sawe'bi kuwe' pangalasa Almasi ka'amin. Pegge' Almasi hep, hawal lasane si kitehin bi, pinaglilla' we' ne dinen kuwe' kuluban para si kahāpante bi, duk kasulutan te'ed Tuhanin si hininangne miya'an.

³ Ka'am iyan me' a'a Tuhanin, hangkan bang pasal magjina duk magba'is duk magnapsu, ga'i patut bisan binangkil we' bi. ⁴ Duk ga'i isab pata' si ka'am ngalaka' atawa maglalap atawa magulahan ga'i hāp. Saguwa' iye hāp hinangbi, magpasalamat ka'am si Tuhan. ⁵ Kata'uhanbi du we' sasuku magjina atawa magba'is, ga'i siye sumakup dem pagbaya'an Almasi duk Tuhanin. Damikkiyan me' manapsuhanin ga'i du isab sumakup la'i pegge' me' pagnapsuhanden iye miya'an hinangde tuhanden.

⁶ Da'a pakalehun bi me' a'a magpa'inin we' me' hinangan miya'an ga'i la'atan, kaw ka'am tapadupang we' de. Pegge' me' hinangan miya'an hep jānnen hangkan astel Tuhanin si me' mangga'i

manuhut iyehin duk leggane du siye. ⁷ Hangkan da'a te'ed ka'am magtuhut-tuhut duk me' a'a kuwe' me' a'a miya'an. ⁸ Matu'uhin kuwe' ka'am dem lindem. Saguwa' kuwe'itu kuwe' dem danta' ne ka'am pegge' nuhut ne ka'am pu si Isa Almasi. Hangkan kawul-pi'ilbin subey matalep si me' a'a dem danta'. ⁹ Pegge' bang a'ahin dem danta', kawul-pi'ilnen hāp duk bentel duk kapangandelan iye. ¹⁰ Pagtuyu'anun bi ngaya bang ine-ine makasulut Panuhutanten bi. ¹¹ Da'a ka'am palamud si me' hinangan la'at hininang me' a'a dem lindemin. Saguwa' iye subey hinangbin, papasti'un bi si siye we' me' hinangande miya'an ga'i hāp. ¹² Maka'iya'-iya' te'ed bisan binissā sabab me' hinangande tinapukanin. ¹³ Saguwa' bang pinapasti' si siye we' sala' hinanganden ujud pagtamamde sā'den, ¹⁴ pegge' ine-ine kadanta'an pasti' te'ed pinayaman. Hangkan hep niya' pina'in, “Ngape ne kew, matulilu donga' ne kew amban kamateynun ubus dinanta'an du kew we' Almasi.”

¹⁵ Hangkan pahatul-hatul te'ed ka'am bang sa'ingge kawul-pi'ilbin. Da'a ka'am kuwe' a'a ga'i ta'u mikil saguwa' subey lalem akkalbin. ¹⁶ Bang niya' hāp subey hinangbi, hinangun bi ne. Da'a ne tangguhanun bi pegge' hinangan me' a'a kuwe'ituhin la'at ne te'ed. ¹⁷ Hangkan hep da'a ka'am kuwe' a'a ga'i ta'u mikil, saguwa' subey tahātibi bang ine-ine kinabaya'an Panuhutanbin Isa Almasi, duk tuhutun bi.

¹⁸ Subey ka'am ga'i maglangohan pegge' makapagka'at ka'am. Saguwa' iye subey hinangbi,

subey pasagadanbi Niyawa Tuhanin magbaya' si ka'am. ¹⁹ Bang ka'am magbissā-bissā, gunahun bi me' bissā dem kitabin duk magkalangan ka'am pamudjibi Tuhanin, duma'in hadja duk behebi saguwa' sampay dem ateybi. ²⁰ Duk subey ka'am luwal magsukul si Samate bi Tuhanin bisan ine-ine tekka si ka'am, pegge' sandel ka'am si Panuhutanten bi Isa Almasi.

Maglewelekebinihin

²¹ Magpadiyawa' ka'am si sawe'bi hawal pagad-datbi pu Almasihin.

²² Ka'am me' dendehin, subey ka'am magpadiyawa' si ellabin, pegge' magpadiyawa' ka'am si Panuhutanten bi. ²³ Pegge' lellahin taga kapatut si andanen kuwe' Almasihin isab taga kapatut si kite bi, me' masandel si iyehin. Iye manimbul kitehin bi, kite bi dalil barannen. ²⁴ Hangkan dendehin subey te'ed magpadiyawa' si ellanen ine-ine kabaya'an ellanen, kuwe' kitehin bi isab me' masandel pu Almasihin magpadiyawa' si iye.

²⁵ Ka'am me' lellahin, subey kalasahanbi andabin kuwe' du isab pangalasa Almasi si kitehin bi me' masandel si iyehin. Pinaglilla' hep we' ne umulnen para si kahāpante bi. ²⁶ Hininang inin we' ne supaya kite bi manjari me' a'a Tuhanin. Sinutsi kite bi we' ne sabab kinahagad we' te bi lapalnen duk sabab pinandi kite bi, tanda' we' kahagad ne kite bi si iye. ²⁷ Hangkan inin hinangne si kite bi supaya ga' ne te'ed niya' duse-duse bi duk ga' ne niya' tamak-tamakte bi atawa kotot-kototte bi atawa salla'te bi. Manjari hāp

ne kite bi manamal duk tayima'ne kite para si iye. ²⁸ Damikkiyan isab ka'am me' lellahin, subey kalasahanbi andabin kuwe' pangalasabi baranbin. Bang kalasahanbi andabin, iye kinalasahanbin baranbin. ²⁹ Ga' niya' a'a bunsu si di barannen. Saguwa' pakanne duk ipatne te'ed barannen, kuwe' Almasihin ipatne kite bi me' masandel si iyehin, ³⁰ pegge' kite bi dalil barannen. ³¹ Tasulat hep dem kitab, pina'in, "Bang lellahin maganda, ambananne sa'i-samanen duk padambuwa' iye si andanen, duk duwehin magdambuwa' baran ne." ³² Ayat inin lalem ma'ananen. Bang tasabutkun, bissā inin tewwa' pu si Almasi duk me' masandel si iyehin. ³³ Saguwa' inin pasal ka'am du isab me' maglewlekebinihin. Lellahin subey kalasahanne andanen kuwe' pangalasane dinen, duk dendehin subey pagaddatanne ellanen.

6

Magtey-anakin

¹ Ka'am me' mākanakin, subey tuhutbi panganda'akan me' matetto'abin. Patut inin hininang we' me' masandel pu si Almasihin. ² Pa'in Tuhanin dem sara'ne, "Pagaddatanun bi sa'i-samabin." Iye inin dehellu-dehellu da'akanne patuhutanne janji': ³ "Supaya," pa'inne, "ekka kahāpan tekka si ka'am duk taha' umulbin tu'u si dunya."

⁴ Ka'am isab me' matetto'ahin, subey hāp pagbo'obi si me' anakbin duk ga'i peddi' ateyden si ka'am. Pagesun bi siye duk tolo'anun bi siye me' kinabaya'an Almasi panolo' si siyehin.

Banyaga' duk amu

⁵ Ka'am me' banyaga'in, subey tuhutbi panganda'akan amubi tu'u si dunyahin. Pagaddatanun bi siye duk tuhutun bi siye ateybin dambūs-būs, kuwe' Almasi paghinanganbin.

⁶ Hinangun bi panganda'akanden, duma'in hadja bang lu'u siye mayam-mayam pegge' kabaya'anbin we' kasulitan siye si ka'am, saguwa' maghinang ka'am pegge' banyaga' Almasi du ka'am duk hinangun bi kabaya'an Tuhanin dambūs-būs ateybin.

⁷ Hangkan maghinang ka'am pahāp-hāp duk subey ka'am sinna maghinang, kuwe' duma'in manusiya' amubin saguwa' Almasi. ⁸ Pegge' kata'uhanbi du we' tumbasan Almasi sasuku maghinangan mahāpin bisan iye banyaga' atawa duma'in banyaga'.

⁹ Ka'am isab me' amuhin, subey isab ka'am hāp si me' banyaga'bin. Da'a ne siye tungga'anun bi. Essebun bi we' ka'am duk me' banyaga'bin, dambuwa' du hadja amubin la'i si surga' duk ga'i ka'am pagbidda'ne.

Me' panyap pangatu si seyitanin

¹⁰ Si panambusanne, iye inin panessa'ku si ka'amin. Subey papagenbi sandelbin pegge' magdambuwa' ka'am duk Panuhutanten bi duk pegge' hadje balakatnen. ¹¹ Akahante ka'am, kuwe' kite bi magbono' duk seyitanin. Hangkan subey gunate kēmon panyap pangurung Tuhan kitehin pangatute supaya kite ga'i ka'akkalan we' seyitanin.

¹² Pegge' bantaten duma'in manusiya' saguwa' nakura' seyitanin duk kēmon

dara'akannen bu la'atan siye kēmon; pala'ihanden diyata' mahawan. Balakatan siye duk niya' siye taga kapatut duk magbaya' siye si kēmon a'a dem kalindeman si dunya inin. ¹³ Hangkan hep gunahun bi kuwe'itu kēmon panyap pangurung Tuhan kitehin bi pangelligte bi ditēn duk pangatute bi si me' bantate bi seyitanin supaya bang tekka ellew panassat ka'amin, tatuwasanbi du siye. Duk pagubus ne tahinangbi kēmon subey hininangbin, ga'i du ka'am tada'ag we' de.

¹⁴ Hangkan subey ka'am luwal panyap ngatuhan me' bantabi inin kuwe' me' sundalu. Iye dalil kanditbin mabennalin, hātinen subey te'ed ka'am ga'i magdusta'. Iye dalil ellig dākanbin me' hinanganbi mabentelin. ¹⁵ Subey ka'am luwal panyap magaka sabab aka-aka mahāpin we' hināp ne we' Tuhanin manusiya'in sabab bakas tahinang Almasihin. Iye inin dalil tehempa'bin. ¹⁶ Duk subey ka'am luwal sandel pu si Isa Almasi pegge' inin dalil tamingbin. Bang basag sandelbin ga'i ka'am tewwa' we' me' pana' seyitan makayatin, hātinen me' sassatnen. ¹⁷ Subey ka'am ngandel we' tinimbul te'ed ka'am hangkan inelligen ka'am, kuwe' sundalu ngandel pegge' inelligen du kōknen we' saruk basi'. Tayima'un bi isab lapal Tuhanin, iye dalil bessi pangurung Niyawa Tuhanin ka'am. ¹⁸ Subey ka'am luwal ngampun si Tuhan duk māku-māku ine-ine sukalbin duk tuhutun bi pamanolo' Niyawa Tuhanin sābubi mangampunin. Papateng-pateng ka'am duk pagtuyu'anun bi te'ed māku-māku si Tuhan para si me' pagkasibi masandel pu si

Isa Almasihin. ¹⁹ Duk māku-māku isab ka'am para si aku, supaya ku urungan Tuhanin bissā matumewwa'in, duk supaya ku isab bahani magpahāti sabab aka-aka mahāp amban Tuhanin. Ga' inin kinata'uhan matu'uhin saguwa' kuwe'itu pinakata'u ne si me' a'a. ²⁰ Aku inin kawakilan we' Almasi magmahalayak aka-aka mahāpin, bisan ku itu' tu'u dem kalabusu. Māku-māku ka'am si Tuhan karayaw bahani du ku magmahalayak pegge' inin hinang pinasuku'an si aku we' Tuhanin.

Si panambusannen

²¹⁻²² Da'akku piyu Tikikus si ka'am supaya ka'am ka'akahanne bang sa'ingge du ku tu'u duk bang ine hinangkun. Si Tikikus inin dambuwa' pungtina'ite bi kinalasahan pegge' sandel isab iye pu si Almasi. Maghinang iye si Panuhutanten bi duk kapangandelan iye si hinangnen. Akahanne du ka'am sabab kami tu'u duk pa'asigne du ateybin.

²³ Me' kapungtina'ihanku, pāku-pākuku si Samate bi Tuhanin, duk si Panuhutanten bi Isa Almasi, karayaw we' pasanyangde dem ateybin duk tabangande ka'am supaya maglasa-ilasa du ka'am kēmon, pegge' sandel ka'am pu Almasi. ²⁴ Karayaw ipat Tuhanin kēmon sasuku ga'i pinda lasade si Panuhutanten bi Isa Almasi. *Wassalam*

Yakan Bible
Ruth, Jonah, the New Testament, and portions of
Genesis in the Yakan language of the Republic of the
Philippines

copyright © 1984 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yakan

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2015-06-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

0001493b-891c-5dba-a045-693804fc5034